

Patiënt als partner in het onderwijs

'Superbelangrijk!'

► Al jaren betrekken wij patiënten bij ons onderwijs. Ons keuzeblok Revalidatie en Sport, in de bachelor-fase van de geneeskunde-opleiding, scoort al jaren ruim boven de 8. Er zijn veel patiëntendemonstraties, studenten doen mee met activiteiten, gaan zelfs eens in een rolstoel zitten en we laten studenten ervaren hoe je je zou kunnen voelen als je afasie hebt en de omgeving niet begrijpt.

Ook bij de cursus Cognitieve revalidatie binnen de opleiding Neuropsychologie (dit jaar gestart bij de Universiteit Utrecht) hebben we meteen patiëntendemonstraties in het programma geplaatst. In een kleine groep (van maximaal twintig) konden studenten vragen stellen aan een patiënt over de cognitieve behandelingen en wat het betekent om onzichtbare gevolgen te hebben. De reacties van de studenten waren zeer positief. 'Ontmoeting met een échte patiënt!', 'Goed om een echte casus te zien en te mogen ondervragen', 'Heel goed, superbelangrijk!' en 'Eindelijk inzicht in de klinische wereld' oordeelden de studenten letterlijk.

Er is veel te doen over de huidige manier van onderwijs op de universiteiten en hogescholen. Werkgroepen en colleges zijn ouderwets. Je kunt ook thuis op je laptop vanuit je bed de colleges volgen. De ontwikkeling van online colleges verloopt 'stormachtig' en de ontwikkeling naar open en online onderwijs is 'onontkoombaar', denkt minister Bussemaker.

Bussemaker verwacht overigens niet dat het traditionele onderwijs volledig zal verdwijnen. 'Direct contact tussen docent en student en binding van student en docent met onderwijsinstelling zal altijd noodzakelijk blijven. Het traditionele boek wordt aangevuld met of vervangen door open digitale leermiddelen', stelt zij. Ik denk dat aan het contact tussen docent en student te veel waarde wordt gehecht. Mijn inziens moet er meer contact komen tussen student en 'praktijk'.

Ik heb twee zonen die in het weekend nog wel eens een college inhalen, al hangend op de bank. Zij studeren biologie. Als je het hen vraagt zijn de beste 'colleges' die met lieslaarzen aan, met verrekijker de uiterwaarden in, of door de kassen van de Hortus Botanicus. Wat ze daar zien en ervaren kun je niet halen uit een boek en ook niet uit een online cursus. Ook het zien van de prachtige film 'De nieuwe wereld' kan de praktijk niet vervangen.

Vorige week had ik een 20-jarige traumapatiënt met hersenletsel gevraagd om mee te werken aan onderwijs voor geneeskunde studenten. Hij vertelde zijn verhaal van al een jaar knokken en oefenen. De studenten vonden dat hij zeer goed hersteld was van zijn auto-ongeluk. Haarfijn kon hij uitleggen wat het hersenletsel voor hem betekende. Hij vroeg de studenten of zij vrienden hadden van twintig jaar die liever 's middags een kopje thee gingen drinken dan 's avonds

Anne Visser-Meily

*Hoogleraar en revalidatiearts
UMC Utrecht*

*Verantwoordelijk voor het onderwijs
over revalidatie binnen de
geneeskunde-opleiding.*

een biertje. Het eigen verhaal van een patiënt zegt zoveel meer dan de theorie. Vooral ook omdat je vragen kunt stellen, er is interactie.

Ik vraag regelmatig patiënten om mee te doen aan de een of andere vorm van onderwijs. Dat kan een interview zijn voor de krant, meedoen aan een ketenavond, een patiëntendemonstratie of aan filmopnames. Altijd voel ik mij bezwaard om te bellen, maar meestal krijg ik een positief antwoord. 'Ik doe graag mee, ik voel me gevleid. Zo kan ik mijn bijdrage leveren aan meer begrip voor onzichtbare problemen bij hersenletsel', krijg ik dan als antwoord.

De patiënt als partner in het onderwijs. Het kost wat extra tijd en voorbereiding. Maar het is 'heel goed en superbelangrijk!' en geeft 'eindelijk inzicht in de klinische wereld'. Het is misschien wat omslachtiger, maar zoveel effectiever en... leuker!

Patiënten, dank voor jullie medewerking.